

ОБҐРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НОВОЛОГ»)

LINING DIRECTLY TO PROMOTIONAL PROFIT OF ENTERPRISE (ON THE APPLICATION OF TOV "NOVOLOG")

Науковий керівник: канд. екон. наук, доц.кафедри економіки Дискіна Анастасія
Аркадіївна

Здобувач вищої освіти: Долгов Михайло Вадимович
Supervisor: Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of
Economics Dyskina Anastasisa Arkadievna
Higher education applicant: Dolgov Mykhailo Vadimovich

Анотація: В роботі проаналізовано основні фактори, які прямо впливають на величину доходів, а відповідно і на прибуток підприємства. Розглянуто фактори, які впливають саме на рівень прибутку. Визначено, що в аналізі факторів, що впливають на величину прибутку, лежать резерви збільшення прибутку підприємства. Для ТОВ «НОВОЛОГ» запропонована система комплексу DigitalMatter, яка включає спеціальні апаратно-програмні рішення, які дозволять підвищити операційну ефективність, зменшити витрати та ризики, і посилити конкурентоспроможність на ринку.

Ключові слова: прибуток, рентабельність, резерви росту, підприємство, система моніторингу.

Annotation: The work analyzes the main factors that directly affect the level of income, and consequently the profit of the enterprise. It examines the factors that specifically influence the level of profit. It has been determined that in the analysis of the factors affecting the level of profit lie the reserves for increasing the enterprise's profit. For LLC 'NOVOLOG', a system complex DigitalMatter is proposed, which includes special hardware-software solutions that will allow increasing operational efficiency, reducing costs and risks, and strengthening competitiveness in the market.

Keywords: profits, profitability, reservesforgrowth, enterprise, monitoringsystem.

На сьогодні, у разі формування ринкової економіки значення прибутку зростає і займає центральне становище у ефективному розвитку на макро- і мікро- рівні, тобто прибутковість підприємств безпосередньо впливає на розвиток національної економіки в цілому.

Основними факторами зростання прибутку є збільшення обсягів реалізації, збільшення асортименту продукції, підвищення ефективності виробничих фондів, впровадження нових технологій, удосконалення системи управління виробництвом. Усі ці чинники впливають розмір прибутку, тому саме прибуток є основним показником ефективності діяльності підприємства. У ринковій економіці аналіз прибутку становить найважливішу частину інформаційного забезпечення до ухвалення управлінських рішень керівництвом підприємств. В отриманні докладної інформації про фінансову ситуацію на підприємстві її діяльність зацікавлені практично всі суб'єкти ринкових відносин[1].

Для підвищення ефективності господарської діяльності доцільно систематично оцінювати ступінь впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на рівень одержуваного прибутку, та виходячи з результатів проведеного аналізу, розробляти необхідні рішення та заходи, спрямовані на максимізацію останньої.

Фактори, які прямо впливають на величину доходів, а відповідно і на прибуток підприємства: обсяг товарообороту і його структура за асортиментом, складом, джерелами надходження товарів, місцем положення контрагентів комерційних угод, рівень продуктивності праці, ступінь використання ресурсів, співвідношення власних і позикових коштів, умови і валюта платежу та ін. Розглянемо фактори, які впливають на рівень прибутку у табл. 1[2].

Таблиця 1

Фактори, що впливають на рівень прибутку

Фактори	Класифікація		Опис
внутрішні фактори	виробничі	екстенсивні	впливають на процес одержання прибутку через кількісні зміни: обсягу засобів і предметів праці, фінансових ресурсів, часу роботи обладнання, чисельності персоналу, фонду робочого часу тощо
		інтенсивні	впливають на процес отримання прибутку через “якісні” зміни: підвищення продуктивності обладнання і його якості, застосування прогресивних видів матеріалів і удосконалення технології їх обробки, прискорення обертання оборотних засобів, підвищення кваліфікації і продуктивності праці персоналу, зниження матеріалоємності продукції, удосконалення організації праці і більш ефективне використання фінансових ресурсів
	позавиробничі		належать постачальницько-збутова і природоохоронна діяльність, соціальні умови праці і побуту тощо
	основні		валовий дохід і дохід від продажу продукції (обсяг продажів), собівартість продукції, структура продукції й витрат, величина амортизаційних відрахувань, ціна продукції
	неосновні		фактори, пов’язані з порушенням господарської дисципліни, такі як цінові порушення, порушення умов праці й вимог до якості продукції, інші порушення, що ведуть до штрафів і економічним санкціям
зовнішні фактори			природні умови, державне регулювання цін, тарифів, відсотків, податкових ставок і пільг, штрафних санкцій та інше. ці фактори незалежать від діяльності підприємств, але можуть спричиняти значний вплив на величину прибутку

Отже, в аналізі факторів, що впливають на величину прибутку, лежать резерви збільшення прибутку підприємства, основними з яких є:

- забезпечення росту обсягу виробництва продукції на основі технічного його відновлення й підвищення ефективності проведення;
- поліпшення умов продажу продукції, у тому числі за рахунок удосконалювання розрахунково-платіжних відносин між підприємствами;

- зміна структури виробленої й продаваної продукції за рахунок збільшення частки більш рентабельної;
- зниження валових видатків на проведення й обіг продукції;
- установлення реальної залежності рівня цін від якості виробленої продукції, її конкурентоспроможності, попиту та пропозиції аналогічної продукції іншими виробниками;
- збільшення прибутку від іншої діяльності підприємства.

ТОВ «НОВОЛОГ» – це провідна стивідорна компанія в портах Чорного моря, працює на території Одеського морського торговельного порту з серпня 1993 року. Основна номенклатура – експортні та транзитні вантажі: різний металопрокат, чавун у чушках навалом, залізорудна сировина і мінеральні вантажі навалом, обладнання, вантажі в біг-бегах і на палетах[3].

Проаналізувавши фінансовий стан досліджуваного підприємства, можна зробити висновки, що на підприємстві фінансова стійкість покращилась: від нестійкої перейшла до нормальної. Зросла частка власного капіталу в покритті оборотних активів, що свідчить про зниження фінансових ризиків. Зменшення короткострокових зобов'язань – позитивний тренд: підприємство зменшує залежність від зовнішніх джерел. Незважаючи на покращення, недостатність ВОК ще зберігається (він досі від'ємний), хоча й у меншому обсязі. Це означає, що підприємству варто й надалі працювати над збільшенням власного фінансування або зменшенням запасів. Загалом тенденції – позитивні, однак до досягнення абсолютної фінансової стабільності ще є простір для розвитку.

Для ТОВ «НОВОЛОГ» запропонована система комплексу DigitalMatter включає спеціальні апаратно-програмні рішення, що дозволяють здійснювати контроль і оперативне управління спеціальними службами, безперервний моніторинг транспорту підприємств і організацій, забезпечити персональну безпеку. Для стивідорної компанії впровадження системи моніторингу – це інструмент цифрової трансформації, який дозволяє: підвищити операційну ефективність, зменшити витрати та ризики, і посилити конкурентоспроможність на ринку.

Отже, прибуток як головний результат підприємницької діяльності забезпечує потреби самого підприємства, його працівників та держави загалом. Вона несе відтворювальне навантаження – як джерело фінансових ресурсів підприємства та держави, та навантаження розширеного відтворення; стимулюючу – як джерело власного капіталу, матеріального заохочення працівників та соціального розвитку; контрольну – як підсумковий показник результату діяльності підприємства. У свою чергу, показники рентабельності дозволяють співвідносити отримані підприємством результати з понесеними витратами, визначаючи подальші шляхи розвитку суб'єкта господарювання.

Список літератури

1. Чорна Л. О. Прибуток як інтегральний показник господарської діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2013. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1997&p=2> (дата звернення 28.05.2025).
2. Романова Т. В., Даровський Є. О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах // *ефективна економіка*. 2015. № 4. [електронний ресурс] URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3976> (дата звернення 29.05.2025).
3. ТОВ «НОВОЛОГ» URL: <https://clarity-project.info/edr/14299669> (дата звернення 30.05.2025).